



عنوان:

«بررسی راهکارهای ساماندهی و توانمند سازی سکونتگاه های غیر رسمی با بهره گیری از روش «ANP»

نمونه موردی: باغ شهر تاریخی مراغه

میرجلال موسوی^{1*}، پریسا نامی²

¹ - کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، نویسنده
مسئول، 09143206606.

E-Mail: Mirjalalmousavi@Gmail.com

² - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ملکان.
E-Mail: Parisanamii@Gmail.com

چکیده

یکی از زمینه های ناپایداری توسعه شهری به ویژه در کشورهای در حال توسعه گونه ای از سکونت با مشکلات حاد و در حال گسترش فزاینده موسوم به اسکان غیر رسمی، سکونتگاه های خودرو و فاقد مقررات نام برد که نیازمند اتخاذ تدابیر ویژه در برنامه ریزی ها و سیاست تشریک مساعی با ساکنان جهت ساماندهی بافت های نابسامان شهری است تا بتوان امکان توسعه پایدار شهری را فراهم ساخت که چاره جویی این مسئله به سیاستگذاری و اقداماتی نه فقط در سطح محلی آن بلکه در سطح ملی نیاز دارد. شهر تاریخی مراغه¹ با توجه به موقعیت سوق الجیشی و وجود روستاهای متعدد پیرامونی و به تبع آن جریان مهاجرت های روستا- شهری؛ پذیرای این قبیل سکونتگاه هاست که با مشکلات متعدد اجتماعی، اقتصادی و کالبدی از جمله فقر مسکن، همجواری با کاربری های ناسازگار، نبود زیر ساخت های شهری مناسب و... روبروست و پژوهش حاضر با هدف دستیابی به راهبردی برای ساماندهی و توانمند سازی انجام گرفته است. در چارچوب فرآیند طرح مبانی نظری تحقیق، مفاهیم اسکان غیررسمی و حاشیه نشینی و ابعاد مختلف آن در ایران، ساماندهی، توانمندسازی تبیین و در ادامه با استفاده از فرآیند شناخت تحلیل شبکه ای ANP² اسکان های غیر رسمی مراغه بر اساس معیارهای اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و کالبدی بر اساس نقشه های آماری مرکز آمار تعیین و شناسایی شده و پس از وزن دهی و امتیاز دهی معیارها و زیرمعیارها و طرح ماتریس مقایسه دودویی، در مرحله آخر محلات مورد نظر از ماتریس به دست آمده توسط روش ANP رتبه بندی و محدوده و موقعیت قرارگیری آن ها در شهر مشخص گردید. پس از شناسایی این محلات در تجزیه و تحلیل وضع موجود چالش های اساسی اسکان های غیر رسمی در قالب برداشت مستقیم ارائه و در جمع بندی نهایی یافته های تحقیق، پیشنهادات و نتیجه گیری بیان گردید.

واژه های کلیدی: سکونتگاه غیررسمی، ساماندهی، توانمندسازی، مشارکت،